

Suvestinė redakcija nuo 2020-07-02 iki 2020-07-14

Įsakymas paskelbtas: TAR 2019-06-11, i. k. 2019-09457

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„INVESTICIJOS Į MATERIALŲJŲ TURTĄ“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA
INVESTICIJOMS Į ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŲ PERDIRBIMĄ, RINKODARĄ IR (ARBA)
PLĖTRĄ“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ, TAIKOMŲ NUO 2019 METŲ, PATVIRTINIMO**

2019 m. birželio 11 d. Nr. 3D-356

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 8 punktu, 9.1, 9.2 ir 9.10 papunkčiais ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“,

t v i r t i n u Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“ įgyvendinimo taisykles, taikomas nuo 2019 metų (pridedama).

Žemės ūkio ministras

Giedrius Surplys

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2019 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. 3D-356

**LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„INVESTICIJOS Į MATERIALŲJŲ TURTĄ“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA
INVESTICIJOMS Į ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŲ PERDIRBIMĄ, RINKODARĄ IR (ARBA)
PLĖTRĄ“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS, TAIKOMOS NUO 2019 METŲ**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“ įgyvendinimo taisyklės, taikomos nuo 2019 metų (toliau – Taisyklės), parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/, su visais pakeitimais, 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo de minimis pagalbai, 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės, su visais pakeitimais, 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos, su visais pakeitimais, 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006, su visais pakeitimais, 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 809/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatų dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, kaimo plėtros priemonių ir kompleksinės paramos taikymo taisyklės, su visais pakeitimais, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta 2015 m. vasario 13 d. Komisijos sprendimu Nr. C (2015) 842 (toliau – Programa), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl Valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų

juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymu, 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl mikroįmonių, mažų ir vidutinių įmonių sampratos bei Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

2. Taisyklės nustato paramos pagal priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sritį „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“ (toliau – priemonės veiklos sritis) teikimo ir administravimo tvarką. Taisyklėmis turi vadovautis pareiškėjai, nuo 2019 metų rengdami ir teikdami paramos paraiškas, ir paramos gavėjai, įgyvendindami projektus, taip pat institucijos, atliekančios paramos paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą pagal priemonės veiklos sritį. Paramos teikimo ir administravimo tvarka, kiek to nereglamentuoja Taisyklės, nustatyta Administravimo taisyklėse.

3. Pagal Taisyklės projektams įgyvendinti skirta lėšų suma lygiomis dalimis paskirstoma dešimčiai Lietuvos apskričių.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

II SKYRIUS SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

4. Taisyklėse vartojami sutrumpinimai:

4.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

4.2. **ES** – Europos Sąjunga.

4.3. **EŽŪFKP** – Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai.

4.4. **Ministerija** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

5. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

5.1. **Beatliekė technologija** – technologija, kai produkto gamybos proceso ir šio produkto naudojimo metu atliekos nesusidaro.

5.2. **Inovacija** – projekte numatyta nauja technologija, idėja ar metodas naujiems procesams, technologijoms, techninėms priemonėms, žaliavoms ir produktams kurti arba esamiems tobulinti.

5.3. **Projekto bendrosios išlaidos** (toliau – bendrosios išlaidos) – rengiant ir įgyvendinant projektą patiriamos išlaidos: atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosaugos ir ekonominiu tvarumu, įskaitant verslo planų (veiklos ir

(arba) projektų aprašų) ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos skiriamos nekilnojamam turtui statyti ir (arba) įsigyti, įskaitant ilgalaikę nuomą, ir gerinti, naujiems įrenginiams ir įrangai, įskaitant techniką, pirkti ir (arba) išperkamajai nuomai, taip pat šio projekto viešinimo išlaidos.

5.4. **Projekto įgyvendinimo vieta** – paraiškoje ir verslo plane nurodyta turto, į kurią investuojama įgyvendinant projektą, eksploatavimo fizinė vieta ir (arba) projekte numatytų rinkodaros veiksmus apimančių investicijų saugojimo vieta.

5.5. **Pripažinta žemės ūkio kooperatinė bendrovė (kooperatyvas)** (toliau – pripažintas žemės ūkio kooperatyvas) – kaip nustatyta Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo 3¹ straipsnyje.

5.6. **Žemės ūkio ministerijos informacinė sistema** (toliau – ŽŪMIS) – prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos valdymo srities priskirtų institucijų ir įstaigų teikiamų paslaugų informacinė sistema.

5.7. **Žemės ūkio produktų perdirbimas** – veikla, kurios metu pakeičiama žemės ūkio produktų pirminė fizinė ir (ar) cheminė sudėtis.

5.8. **Žemės ūkio produktų rinkodara** – kaip apibrėžta Programoje.

5.9. **Žemės ūkio veikla** – veikla, apimanti žemės ūkio produktų gamybą, savos gamybos žemės ūkio produktų perdirbimą ir iš jų pagamintų maisto ar ne maisto produktų realizavimą, taip pat paslaugų žemės ūkiui teikimą ir (arba) geros agrarinės bei aplinkosaugos žemės būklės palaikymą, žemės ūkio kooperatinėmis bendrovėmis (kooperatyvais) pripažintų kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) žemės ūkio produktų supirkimą iš savo kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) narių, jų realizavimą, iš savo narių supirktų žemės ūkio produktų perdirbimą ir iš jų pagamintų maisto ir ne maisto produktų realizavimą.

6. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Programoje, Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme, Administravimo taisyklėse ir kituose Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktuose.

III SKYRIUS

PRIORITETAİ, TIKSLINĖS SRITYS IR KOMPLEKSINIAI TIKSLAI

7. Priemonės veiklos srities prioritetai:

7.1. didinti ūkio subjektų gyvybingumą ir konkurencingumą, taip pat skatinti inovacines ūkių subjektų technologijas;

7.2. skatinti maisto tiekimo grandinės organizavimą, įskaitant žemės ūkio produktų perdirbimą ir tiekimą rinkai.

8. Priemonės veiklos srities tikslinės sritys:

- 8.1. didinti žemės ūkio ir maisto sektoriaus konkurencingumą;
- 8.2. skatinti didesnės pridėtinės vertės žemės ūkio produktų kūrimą;
- 8.3. diegti inovacijas, naujus technologinius procesus;
- 8.4. vystyti žemės ūkio produktų rinkodarą.
- 9. Priemonės veiklos srities kompleksiniai tikslai:
 - 9.1. inovacijų kūrimas, diegimas ir sklaida;
 - 9.2. aplinkos išsaugojimas ir tvari plėtra;
 - 9.3. klimato kaitos švelninimas.

IV SKYRIUS REMIAMA VEIKLA

10. Pagal priemonės veiklos sritį remiama veikla, susijusi su žemės ūkio produktų perdirbimu, žemės ūkio produktų rinkodara ir (arba) plėtra.

11. Pagal priemonės veiklos sritį remiama veikla:

11.1. vaisių, uogų, daržovių perdirbimas ir (arba) rinkodara, jų perdirbimo procese susidariusių atliekų perdirbimas;

11.2. augalininkystės produkcijos perdirbimas ir (arba) rinkodara, jų perdirbimo procese susidariusių atliekų perdirbimas;

11.3. mėsos perdirbimas ir (arba) rinkodara, jų perdirbimo procese susidariusių atliekų perdirbimas;

11.4. pieno perdirbimas ir (ar) rinkodara, jų perdirbimo procese susidariusių atliekų perdirbimas;

11.5. kitų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede išvardytų produktų perdirbimas ir (arba) rinkodara, jų perdirbimo procese susidariusių atliekų perdirbimas;

11.6. trečios kategorijos šalutinių gyvūninių produktų, nurodytų 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1069/2009, nustatančio žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės bei panaikinančio reglamentą Nr. 1774/2002, 10 straipsnyje, perdirbimas ir (arba) rinkodara.

V SKYRIUS GALIMI PAREIŠKĖJAI

12. Pareiškėjai gali būti:

12.1. juridiniai asmenys, užsiimantys žemės ūkio produktų perdirbimu ir (arba) rinkodara;

12.2. juridiniai asmenys, užsiimantys žemės ūkio veikla ir perdirbantys dalį valdoje užaugintos produkcijos bei planuojantys užsiimti žemės ūkio produktų perdirbimo ir (ar) rinkodaros veikla.

13. Paramos paraiška, pareiškėjo pateikta kartu su partneriu, nepriimama.

VI SKYRIUS

TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI

14. Paraiškos tinkamumas gauti paramą vertinamas pagal paramos paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo pateiktus ir atitinkamais dokumentais pagrįstus duomenis, viešuosiuose registruose ir valstybiniuose informaciniuose ištekluose esančius duomenis, taip pat pagal dokumentus ir informaciją, gautą iš pareiškėjo po Agentūros paklausimo (-ų). Jei šie duomenys skiriasi, vadovaujamosi registruose esančiais duomenimis.

15. Pareiškėjas laikomas tinkamu gauti paramą, jei atitinka tinkamumo gauti paramą sąlygas ir reikalavimus:

15.1. paraišką teikia subjektas, įvardytas galimu pareiškėju Taisyklių V skyriuje;

15.2. projektas atitinka bent vieną Taisyklių III skyriuje nurodytą prioritetą, bent vieną tikslinę sritį ir prisideda prie bent vieno kompleksinio tikslo įgyvendinimo;

15.3. projekto veikla ir išlaidos yra susijusios su remiama veikla, nurodyta Taisyklių IV skyriuje;

15.4. pareiškėjas užtikrina, kad išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių fondų ir ES programų lėšų;

15.5. pareiškėjas užtikrina tinkamą projekto finansavimo šaltinį – skolintas lėšas, paramos lėšas, nuosavas lėšas ir iš veiklos gautinas lėšas, kuris turi būti pagrįstas verslo plano finansinių ataskaitų duomenimis ir nurodytas paramos paraiškoje. Skolintos lėšos pagrindžiamos kartu su paramos paraiška pateikiant finansų įmonės arba kredito įstaigos paskolos arba finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybės patvirtinimo dokumentus, o iki mokėjimo prašymo, kuriame prašoma kompensuoti skolintomis lėšomis įgyvendintas investicijas, pateikimo paramos gavėjas turi pateikti su finansų įmone arba kredito įstaiga pasirašytą paskolos arba finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins pagrįstomis nuosavomis lėšomis. Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu;

15.6. pareiškėjas neturi įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui (išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas) ir Agentūrai. Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu;

15.7. pareiškėjas tvarko buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus (sudaromi balansas, pelno (nuostolių) ir pinigų srautų ataskaitos). Jeigu finansinės atskaitomybės dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka pateikti valstybės informaciniuose ištekluose, Agentūrai jų pateikti nereikia. Jeigu pareiškėjas yra įmonė, kuri pagal Lietuvos

Respublikos teisės aktus privalo atlikti auditą, jis turi pateikti audituotas finansines ataskaitas ir audito išvadą už ataskaitinius finansinius metus;

15.8. projekto investicijos atitinka darbo saugos reikalavimus, kaip nurodyta techniniame reglamente „Mašinų sauga“, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28 „Dėl techninio reglamento „Mašinų sauga“ patvirtinimo“, ir Elektrotechnikos gaminių saugos techniniame reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2016 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 4-314 „Dėl Elektrotechnikos gaminių saugos techninio reglamento patvirtinimo“ (kai taikoma);

15.9. pareiškėjas, įvardytas Taisyklių 12.1 papunktyje, užsiima žemės ūkio produktų perdirbimu ir (ar) rinkodara ne trumpiau kaip 1 metus iki paramos paraiškos pateikimo nepertraukiamai (t. y. mažiausiai 1 metus iki paramos paraiškos pateikimo kiekvieną mėnesį vykdo žemės ūkio produktų perdirbimo ir (arba) rinkodaros veiklą ir gauna iš šios veiklos pajamų. Kartu su paraiška pateikiamos sąskaitos faktūros arba pasirašytos sąskaitų faktūrų suvestinės);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

15.10. pareiškėjo, įvardyto Taisyklių 12.1 papunktyje, pajamos iš žemės ūkio produktų perdirbimo ir (arba) rinkodaros veiklos per ataskaitinį laikotarpį sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų pareiškėjo veiklos pajamų (netaikoma pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie superka ir realizuoja iš savo narių jų ūkiuose pagamintus (išaugintus) žemės ūkio produktus, arba perdirba iš savo narių supirktus žemės ūkio produktus ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus);

15.11. pareiškėjas, įvardytas Taisyklių 12.2 papunktyje, iki paramos paraiškos pateikimo turi nepertraukiamai vykdyti žemės ūkio veiklą ir gauti iš šios veiklos pajamų ne trumpiau kaip 1 metus;

15.12. pareiškėjo, įvardyto Taisyklių 12.2 papunktyje, pajamos iš žemės ūkio veiklos per ataskaitinį laikotarpį sudaro ne mažiau kaip 50 proc. ūkio subjekto pajamų (netaikoma pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie superka ir realizuoja iš savo narių jų ūkiuose pagamintus (išaugintus) žemės ūkio produktus, arba perdirba iš savo narių supirktus žemės ūkio produktus ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus) (vertinama pagal žemės ūkio ministro 2003-02-26 įsakymu Nr. 3D-66 patvirtintą žemės ūkio veiklos subjektų pajamų dalies, gaunamos iš žemės ūkio veiklos, įvertinimo metodiką);

15.13. pareiškėjas paraiškos pateikimo metu turi Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamų teisės aktų reikalavimus atitinkančius dokumentus (pažymas, leidimus ir kitus dokumentus), susijusius su žemės ūkio produktų perdirbimo veikla. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamų teisės aktų reikalavimus atitinkančius dokumentus

pareiškėjams išduoda Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba. Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu;

15.14. projekto investicijos pagerina bendrus juridinio asmens veiklos rezultatus (pvz., įdiegiamos naujos gamybos technologijos, mažinančios perdirbamos produkcijos savikainą, gerinama žemės ūkio ir maisto produktų kokybė, plečiamos pardavimo rinkos, mažinamas neigiamas poveikis aplinkai, didinamas pelnas) ir padeda didinti ūkio subjekto konkurencingumą;

15.15. paramos žemės ūkio produktų rinkodaros veiklai gali kreiptis:

15.15.1. juridiniai asmenys, mažiausiai 1 metus iki paramos paraiškos pateikimo nepertraukiamai (t. y. mažiausiai 1 metus iki paramos paraiškos pateikimo kiekvieną mėnesį vykdo žemės ūkio produktų perdirbimo veiklą ir gauna iš šios veiklos pajamas. Kartu su paraiška pateikiamos sąskaitos faktūros arba pasirašytos sąskaitų faktūrų suvestinės) užsiimantys žemės ūkio produktų perdirbimu (netaikoma pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie superka ir realizuoja iš savo narių jų ūkiuose pagamintus (išaugintus) žemės ūkio produktus, arba perdirba iš savo narių supirktus žemės ūkio produktus ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus, kai toks kooperatyvas nepertraukiamai veikia, t. y. mažiausiai 1 metus iki paramos paraiškos pateikimo kiekvieną mėnesį vykdo žemės ūkio produktų rinkodaros veiklą ir gauna iš šios veiklos pajamų);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

15.15.2. juridiniai asmenys, mažiausiai 1 metus iki paramos paraiškos pateikimo nepertraukiamai užsiimantys žemės ūkio veikla ir perdirbantys dalį valdoje užaugintos produkcijos (t. y. mažiausiai 1 metus iki paramos paraiškos pateikimo kiekvieną mėnesį vykdo žemės ūkio veiklą ir perdirba dalį valdoje išaugintos produkcijos ir gauna iš šios veiklos pajamų. Kartu su paraiška pateikiamos sąskaitos faktūros arba pasirašytos sąskaitų faktūrų suvestinės) (netaikoma pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie superka ir realizuoja iš savo narių jų ūkiuose pagamintus (išaugintus) žemės ūkio produktus, arba perdirba iš savo narių supirktus žemės ūkio produktus ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus, kai toks kooperatyvas nepertraukiamai veikia, t. y. mažiausiai 1 metus iki paramos paraiškos pateikimo kiekvieną mėnesį vykdo žemės ūkio produktų veiklą ir gauna iš šios veiklos pajamų);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

15.16. nekilnojamasis turtas (statinys, žemė po esamais statiniais), į kurį investuojama, teisėtai pagrindais valdomas pareiškėjo. Statiniai ir žemė po esamais statiniais pareiškėjo gali būti nuomojami arba kitaip užtikrinamas teisėtas naudojimas jais ne trumpiau kaip iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Jei statiniai ir žemė yra valdomi nuomos, panaudos ar kitais pagrindais, nuomos, panaudos

sutartys turi būti įregistruotos VI Registrų centre ne vėliau kaip iki paramos sutarties pasirašymo dienos. Kai paramos prašoma įrangai, statiniais, kuriuose ši įranga bus sumontuota, turi būti pareiškėjo valdomi nuosavybės teise, arba nuomojami, arba kitaip įstatymų nustatyta tvarka įrodomas teisėtas naudojimas jais. Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu, kai pareiškėjas numato investuoti į įgytą nekilnojamąjį turtą, tačiau paramos paraiškos pateikimo dieną ir (arba) paramos paraiškos vertinimo metu dėl objektyvių priežasčių dar vyksta šio turto nuosavybės teisės registravimo procesas;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

15.17. investicijos atitinka Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamų teisės aktų reikalavimus, susijusius su žemės ūkio produktų perdirbimo veikla, kai investicijoms taikomi tokie reikalavimai. Vertinimo išvadą dėl investicijų atitikties Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamiems teisės aktų reikalavimams pareiškėjui išduoda Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba Agentūros prašymu;

15.18. pateiktas verslo planas, parengtas pagal Taisyklių 2 priede nustatytą formą. Pareiškėjas verslo plane gali pateikti ir kitą svarbią informaciją, nenurodytą Taisyklių 2 priedo lentelėse. Tuo atveju, kai projekte yra numatyta turtą įsigyti finansinės nuomos (lizingo) būdu per Taisyklių 28 punkte nurodytą terminą, verslo plano prognozės (Taisyklių 2 priedas) turi būti pateiktos visam finansinės nuomos (lizingo) laikotarpiui ir 5 metų projekto kontrolės laikotarpiui nuo paskutinio paramos lėšų išmokėjimo;

15.19. pateiktame verslo plane pareiškėjas įrodo, kad juridinis asmuo atitinka ekonominį gyvybingumą apibūdinančius rodiklius ir jų kritines reikšmes, kaip nustatyta Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. 3D-440 „Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių patvirtinimo“;

15.20 poveikio aplinkai vertinimas atliekamas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nustatytais atvejais ne vėliau kaip iki paramos sutarties pasirašymo;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-151](#), 2020-03-04, paskelbta TAR 2020-03-04, i. k. 2020-04860

15.21. Neteko galios nuo 2020-07-02

Papunkčio naikinimas:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

15.22. parama teikiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedo produktų (išskyrus žuvininkystės ir akvakultūros produktus) perdirbimui ir (arba) rinkodarai. Perdirbimo proceso metu gautas galutinis produktas turi būti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedo produktas. Detalusis produktų sąrašas pateikiamas 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo su visais pakeitimais I priede. Galutinis produktas gali būti ir ne Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedo produktas, tačiau tokiu atveju jis skirtas maistui ir (arba) pašarams. Parama šiuo atveju yra skiriama nepažeidžiant nereikšmingos (de minimis) valstybės pagalbos reglamento Nr. (ES) 1407/2013 nuostatų. Kai investicijos numatytos tiek Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedo produktams, tiek ir ne Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedo produktams gaminti, taikoma Taisyklių 18.3 papunktyje nustatyta paramos suma;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

15.23. parama neteikiama projektams, vykdomiems ne Lietuvos Respublikos teritorijoje;

15.24. parama neteikiama, jei remiantis Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. 3D-889 „Dėl Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikos patvirtinimo“, nustatoma, kad pareiškėjas arba paramos gavėjas galimai neteisėtai sukūrė paramai gauti reikalingas sąlygas;

15.25. parama neteikiama, jei pareiškėjas turi finansinių sunkumų, t. y. pareiškėjas bankrutuoja arba yra likviduojamas;

15.26. kai pareiškėjas yra kooperatyvas arba žemės ūkio bendrovė, kartu su paramos paraiška yra pateikiami dokumentai su kooperatyvų ar žemės ūkio bendrovių narių arba pajininkų sąrašais. Jeigu dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka pateikti kituose valstybės informaciniuose šaltiniuose, Agentūrai jų pateikti nereikia;

15.27. parama neteikiama kaimo vietovėje registruotoms ir veiklą vykdančioms labai mažoms ir mažoms įmonėms, jei galutinis perdirbimo procese gautas produktas nėra nurodytas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede.

VII SKYRIUS ĮSIPAREIGOJIMAI

16. Pareiškėjas prisiima šiuos įsipareigojimus:

16.1. apdrausti valstybės registruose registruojamą turtą, kuriam įsigyti ar sukurti bus panaudota parama, nuo mokėjimo prašymo, kuriame prašoma paramos kompensuoti įsigytą turtą, pateikimo dienos (tuo atveju, jei turtas įsigijamas po paramos sutarties pasirašymo, nuo turto priėmimo–perdavimo akto pasirašymo dienos) datos iki projekto kontrolės laikotarpio

pabaigos (didžiausiu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų projekto įgyvendinimo laikotarpiui, o įgyvendinus projektą – likutinei vertei, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas). Reikalavimas gali būti netaikomas, jei pareiškėjas įrodo, kad apdrausti paramos lėšomis įgytą ar sukurtą turtą nėra galimybių, ir kartu su mokėjimo prašymu pateikia bent tris šio fakto patvirtinimo oficialius skirtingų draudimo įmonių atsisakymo suteikti draudimo paslaugas raštus. Įvykus įvykiui, kurio metu buvo sugadintas ar sunaikintas paramos lėšomis įsigytas ar sukurtas turtas, paramos gavėjas įsipareigoja atkurti turtą ne mažesne negu atkuriamąja verte ir ne blogesnių techninių parametrų;

16.2. nekeisti projekto įgyvendinimo vietos, nesuderinus su Agentūra, ir sąlygų (vykdyti verslo plane numatytą veiklą) nuo paramos sutarties sudarymo iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Projekto finansavimo šaltinių keitimas, suderinus su Agentūra, galimas iki paramos sutarties sudarymo. Po paramos sutarties sudarymo iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos projekto finansavimo šaltinius ir (arba) būdą keisti galima, tačiau tik tuo atveju, jei keičiama finansavimą skirianti finansų įmonė arba kredito įstaiga, arba investuojama didesnė, lyginant su paraiškoje nurodyta, nuosavų lėšų dalis;

16.3. neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto turto nuo paramos sutarties pasirašymo datos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Leidimą įkeisti turtą finansų įmonėms arba kredito įstaigoms Agentūra gali suteikti tik tiems paramos gavėjams, kurie paramos paraiškoje finansų įmonės ar kredito įstaigos paskolą įvardijo kaip vieną iš projekto finansavimo šaltinių. Agentūros sprendimu paramos gavėjui gali būti leista įkeisti paramos lėšomis įsigytą turtą tik tai finansų įmonei arba kredito įstaigai, kuri suteikė paskolą projektui įgyvendinti. Įkeičiamas turtas turi būti skirtas paskolos, kuria finansuojamas projekto įgyvendinimas, grąžinimui užtikrinti;

16.4. nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos tvarkyti buhalterinę apskaitą Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka ir po projekto įgyvendinimo pabaigos metų pateikti Agentūrai kitų iš eilės einančių ataskaitinių metų balanso, pelno (nuostolių) ir pinigų srautų ataskaitas ne vėliau kaip per 4 (keturis) mėnesius šiems metams pasibaigus. Jeigu finansinės atskaitomybės dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka pateikti kituose valstybės informaciniuose šaltiniuose, Agentūrai jų pateikti nereikia;

16.5. nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos užtikrinti, kad su projektu susijusių buhalterinių operacijų įrašai būtų atskiriami nuo kitų, įprastinių paramos gavėjo buhalterinių operacijų;

16.6. viešinti paramą, vadovaudamasis Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio

ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Viešinimo taisyklės);

16.7. užtikrinti, kad, įgyvendinus projektą, įsigytos investicijos atitiks Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamų teisės aktų reikalavimus, susijusius su žemės ūkio produktų perdirbimo veikla, kai investicijoms taikomi tokie reikalavimai. Pažymą apie įsigytų investicijų atitiktį arba neatitiktį Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamiems teisės aktų reikalavimams išduoda Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba Agentūros prašymu;

16.8. užtikrinti, kad visą projekto kontrolės laikotarpį turės galiojančius Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamų teisės aktų reikalavimus atitinkančius dokumentus (pažymas, leidimus ir (ar) kitus dokumentus), susijusius su žemės ūkio produktų perdirbimo veikla;

16.9. užtikrinti, kad pripažinto žemės ūkio kooperatyvo statusas bus išlaikytas nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;

16.10. sudaryti sąlygas institucijų, atliekančių paramos paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą, Programos įgyvendinimo priežiūrą, atstovams ar jų įgaliotiems asmenims patikrinti pateiktus duomenis ir atlikti patikrą vietoje, gauti papildomos informacijos apie projektą ir su juo susijusią veiklą nuo paramos paraiškos pateikimo dienos, taip pat audituoti, kontroliuoti, tikrinti, kaip yra laikomasi paramos gavimo sąlygų ir reikalavimų, kaip yra vykdomas projektas ir veikla, kuriai buvo skirta parama, po sprendimo skirti paramą priėmimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;

16.11. teikti Agentūrai visą informaciją ir duomenis, reikalingus statistikos tikslams ir Programos įgyvendinimo stebėsenai bei reikalingiems vertinimams atlikti;

16.12. *Neteko galios nuo 2020-07-02*

Papunkčio naikinimas:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

16.13. užtikrinti, kad tuo atveju, kai pareiškėjas arba paramos gavėjas yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvas, kooperatyvas arba žemės ūkio bendrovė, po paramos paraiškos pateikimo iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos keičiantis pripažinto žemės ūkio kooperatyvo, kooperatyvo ar žemės ūkio bendrovės narių arba pajininkų sudėčiai, informacija apie narių ar pajininkų sudėties pasikeitimus Agentūrai pateikiama ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo pasikeitimo užregistravimo dienos;

16.14. nekurti projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpiu galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą, kaip nustatyta Taisyklių 15.24 papunktyje;

16.15. įsipareigoti įgyvendinus projektą eksportuoti perdirbtus žemės ūkio produktus (taikoma, kai suteikiami atrankos balai už 53.8 papunktyje nurodytą atrankos kriterijų. Tikrinami dokumentai,

patvirtinantys eksporto apimtis ir (arba) vertę už ataskaitinius metus po projekto įgyvendinimo pagal paraiškos duomenis);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

16.16. pareiškėjas, įvardytas Taisyklių 12.2 papunktyje, turi įsipareigoti iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos užsiimti žemės ūkio produktų perdirbimu ir (ar) rinkodara;

16.17. pasiekti ir iki kontrolės laikotarpio pabaigos išlaikyti paramos paraiškoje numatytus projekto priežiūros rodiklius.

VIII SKYRIUS PARAMOS SUMA IR INTENSYVUMAS

17. Suteikiamos paramos suma apskaičiuojama atsižvelgiant į tinkamas finansuoti projekto išlaidas be pridėtinės vertės mokesčio (PVM) ir į perdirbto galutinio produkto priskyrimą Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedui.

18. Didžiausioji paramos suma:

18.1. vienam projektui negali viršyti 400 000 Eur;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

18.2. vienam juridiniam asmeniui iki 4 000 000 (keturių milijonų eurų) pagal šią priemonę 2014–2020 metų laikotarpiui;

18.3. juridiniams asmenims, kurie žemės ūkio produktų perdirbimo metu pagamina galutinį produktą, nepatenkantį į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedą, tačiau skirtą maistui ir (arba) pašarams, taikomos nereikšmingos (*de minimis*) valstybės pagalbos reglamento nuostatos – 200 000 Eur (dviejų šimtų tūkstančių eurų) vienam projektui ir iki 4 000 000 (keturių milijonų eurų) pagal šią priemonę 2014–2020 metų laikotarpiui.

19. Paramos intensyvumas – 50 proc. tinkamų finansuoti išlaidų (išskyrus atvejus, kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

20. *Neteko galios nuo 2020-07-02*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

21. *Neteko galios nuo 2020-07-02*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

22. Įmonių partnerių ir (arba) susijusių įmonių grupei didžiausia bendra paramos suma negali viršyti vienam pareiškėjui Taisyklių 18.2 ir 18.3 papunkčiuose 2014–2020 metų laikotarpiui nustatytos didžiausios paramos sumos. Paramos paraiškas gali teikti kelios įmonių partnerių ir (arba) susijusių įmonių grupei (nustatoma pagal pateikiamą Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“, pateiktą informaciją) priklausančios įmonės, bet jei viena iš partnerių ir (arba) susijusių įmonių panaudoja visą galimą 2014–2020 metais gauti paramos sumą, kitos įmonės praranda teisę gauti paramą.

23. Pareiškėjas per vieną priemonės paramos paraiškų teikimo etapą gali pateikti tik vieną projektą, kuris įgyvendinamas tik pagal vieną iš Taisyklių 11.1–11.6 papunkčiuose nurodytų remiamų veiklų.

24. Paramos gavėjas projekto įgyvendinimo laikotarpiu tuo pačiu metu negali įgyvendinti projektų pagal kitas investicines Programos priemones ir (arba) veiklos sritis (netaikoma Programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos sričiai „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“).

25. Pakartotinai investicinės paramos galima kreiptis tik įgyvendinus ankstesnįjį ES lėšomis finansuojamą projektą, t. y. ne anksčiau kaip pateikus paskutinį mokėjimo prašymą ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą (netaikoma Programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos sričiai „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“).

26. Jei pareiškėjas naudojasi kredito įstaigų išduotais kreditais ir (arba) finansine nuoma (lizingu) projektui, kuriam prašoma paramos, finansuoti ir pareiškėjui teikiama valstybės pagalba, kompensuojant dalį kredito įstaigai ir (arba) finansinės nuomos (lizingo) bendrovei sumokėtų palūkanų ir (arba) dalį garantinio užmokesčio, kuris mokamas UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondui už garantijos suteikimą kredito įstaigai ar finansinės nuomos (lizingo) bendrovei, didžiausia bendra paramos, skiriamos pagal Taisykles, ir valstybės pagalbos, skiriamos kompensuojant dalį kredito įstaigai ir (arba) finansinės nuomos (lizingo) bendrovei sumokėtų palūkanų ir (arba) dalį garantinio užmokesčio, suma bei intensyvumas vienam projektui ir jo tinkamoms finansuoti išlaidoms negali viršyti Taisyklių 18, 19 punktuose nustatytų dydžių.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

IX SKYRIUS

TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

27. Projekto įgyvendinimo trukmė turi būti nurodyta paramos paraiškoje, verslo plane ir negali viršyti 24 mėnesių laikotarpio nuo paramos sutarties pasirašymo dienos. Projektas turi būti įgyvendintas ne vėliau kaip iki 2023 m. birželio 30 d.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

28. Tuo atveju, kai pareiškėjas paramos paraiškoje, verslo plane nurodo, kad projekte numatytas įsigyti turtas bus įgyjamas išperkamosios (finansinės) nuomos būdu, projektas turi būti įgyvendintas ir išperkamosios (finansinės) nuomos būdu įsigijamas turtas turi tapti pareiškėjo nuosavybe ne vėliau kaip iki 2023 m. birželio 30 d.

29. Projekte turi būti numatytos visos išlaidos, kurios yra susijusios su projekto įgyvendinimu ir numatyta vykdyti veikla. Perkamos prekės turi būti naujos, nenaudotos, atitinkančios Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus. Paramos lėšomis finansuojamos tik tinkamos finansuoti ir projektui įgyvendinti būtinos išlaidos, ir ne daugiau nei numatyta paramos suma ir intensyvumas. Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti išvardytos pagal išlaidų kategorijas. Jei iki paramos paraiškos pateikimo prekių, paslaugų ir (arba) darbų pirkimai neatlikti, tinkamų finansuoti išlaidų sumai pagrįsti turi būti pateikiami trys komerciniai pasiūlymai (su lygiaverčiais (gali skirtis ne daugiau kaip 10 proc., lyginant su mažiausios kainos pasiūlyme nurodytais parametrais) išlaidų pagrindines technines savybes apibūdinančiais techniniais parametrais), kuriais pagrindžiama visa prašoma paramos suma, o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią pasiūlytą kainą. Tuo atveju, kai pareiškėjo pateiktuose komerciniuose pasiūlymuose nurodyta prekės, paslaugos arba darbų kaina yra 10 proc. didesnė nei atitinkamų prekių, paslaugų, darbų vidutinė rinkos kaina, atliekami Administravimo taisyklių 66 punkte nurodyti veiksmai.

30. Perkant prekes, paslaugas, kurių vertė nesiekia 58 000 Eur (penkiasdešimt aštuonių tūkstančių Eur) be PVM, ar perkant darbus, kurių vertė nesiekia 145 000 Eur (vieno šimto keturiasdešimt penkių tūkstančių Eur) be PVM (išskyrus atvejus, kai pagal teisės aktų nuostatas reikia atlikti pirkimų procedūrą), mažiausią kainą nurodančio komercinio pasiūlymo konkretūs pagrindines technines savybes apibūdinantys techniniai parametrai, markė ir modelis bus įrašomi į paramos sutartį.

31. Jei prekių, paslaugų ir (arba) darbų pirkimai (bendrųjų išlaidų atveju) atlikti iki paramos paraiškos pateikimo, pareiškėjas pirkimų dokumentų kopijas turi pateikti kartu su paramos paraiška.

32. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos išlaidos:

32.1. būtinos projektui vykdyti ir numatytos paramos paraiškoje;

32.2. realiai suplanuotos, pagrįstos ir neviršijančios atitinkamų prekių, paslaugų, darbų vidutinių rinkos kainų;

32.3. patirtos (apmokėtos) po paramos paraiškos pateikimo dienos. Tačiau šios išlaidos nefinansuojamos, jeigu parama projektui neskiriama arba išlaidos nėra nurodytos tinkamų finansuoti išlaidų sąraše pagal Taisyklių 36 punktą arba jei jos padarytos nesilaikant pirkimo procedūrų, numatytų teisės aktuose;

32.4. bendrosios išlaidos, kurios yra tiesiogiai susijusios su projekto parengimu ir administravimu ir kurios yra patirtos ne anksčiau kaip prieš vienus metus iki paramos paraiškos pateikimo dienos. Tačiau, jei parama projektui neskiriama arba jei pirkimai atlikti nesilaikant pirkimo procedūrų, numatytų teisės aktuose, bendrosios išlaidos nefinansuojamos;

32.5. faktiškai padarytos ir paramos gavėjo apskaitoje užfiksuotos išlaidos, pagrįstos dokumentų originalais arba nustatyta tvarka patvirtintomis kopijomis;

32.6. finansinės nuomos (lizingo) būdu įsigyjamas turtas turi tapti paramos gavėjo nuosavybe iki projekto įgyvendinimo pabaigos. Pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartį, įsigyjamo turto dalis, už kurią nesumokėta iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos, paramos lėšomis nefinansuojama.

33. Tinkamų išlaidų kategorijos:

33.1. *Neteko galios nuo 2020-07-02*

Papunkčio naikinimas:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

33.2. naujų įrenginių ir (arba) įrangos (įskaitant techniką) pirkimo arba išperkamosios, finansinės nuomos išlaidos, neviršijančios šio turto rinkos vertės;

33.3. bendrosios išlaidos. Finansuojama bendrųjų išlaidų dalis gali būti ne daugiau kaip 10 proc. kitų tinkamų finansuoti projekto išlaidų vertės be pridėtinės vertės mokesčio (PVM) ir ne didesnė kaip 1 800 Eur (vienas tūkstantis aštuoni šimtai eurų).

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

33.4. projekto viešinimo išlaidos turi būti patirtos vadovaujantis Viešinimo taisyklėse nustatyta tvarka.

34. Netinkamos finansuoti išlaidos:

34.1. nesusijusios su projektu ir remiama veikla ir neįvardytos Taisyklių 36 punkte arba didesnės, nei numatyta 33.3 papunktyje;

34.2. trumpalaikis turtas;

34.3. išlaidos ar jų dalis, patirtos perkant prekes, darbus ar paslaugas, nesilaikant teisės aktuose nustatytos pirkimo tvarkos;

34.4. susijusios su išperkamosios nuomos (lizingo) sutartimi, pavyzdžiui, nuomotojo pelnas, palūkanų refinansavimas, pridėtinės išlaidos, draudimo įmokos;

34.5. investicijos į turtą, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota (turtas areštuotas);

34.6. išlaidos, kurių technines savybes apibūdinantys pagrindiniai techniniai parametrai, markė ir modelis skiriasi nuo nurodytų paramos sutartyje, jei jos patirtos perkant prekes, paslaugas ir (ar) darbus pagal Taisyklių 30 punkto nuostatas, išskyrus atvejus, kai paramos gavėjas pateikia įrodymo dokumentus, kad tam tikrų techninių parametru, markės ar modelio prekės jau negaminamos.

35. Pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestis (PVM), kurį paramos gavėjas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM paramos gavėjas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų.

36. Detalus tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas pagal remiamos veiklos sektorius:

36.1. vaisių, uogų, daržovių perdirbimo ir (ar) rinkodaros sektoriuje:

36.1.1. *Neteko galios nuo 2020-07-02*

Papunkčio naikinimas:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

36.1.2. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):

36.1.2.1. rūšiavimo ir pakavimo;

36.1.2.2. plovimo;

36.1.2.3. šaldymo;

36.1.2.4. perdirbimo;

36.1.2.5. atliekų perdirbimo ir tvarkymo;

36.1.2.6. speciali vaisių, uogų, daržovių ir jų produktų transportavimo;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

36.1.2.7. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybės kontrolės;

36.1.2.8. susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;

36.1.2.9. speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;

36.1.3. bendrosios (iš jų viešinimo) išlaidos;

36.2. augalininkystės produktų perdirbimo ir (ar) rinkodaros sektoriuje:

36.2.1. *Neteko galios nuo 2020-07-02*

Papunkčio naikinimas:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

36.2.2. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):

36.2.2.1. augalininkystės produktų perdirbimo ir (ar) rinkodaros;

- 36.2.2.2. augalininkystės produktų atliekų perdirbimo ir tvarkymo;
- 36.2.2.3. speciali augalininkystės produktų transportavimo;
- 36.2.2.4. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybei patikrinti ir produkcijos kokybei kontroliuoti;
- 36.2.2.5. tiesiogiai susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;
- 36.2.2.6. speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;
- 36.2.3. bendrosios (iš jų viešinimo) išlaidos;
- 36.3. mėsos perdirbimo ir (ar) rinkodaros sektoriuje:

36.3.1. *Neteko galios nuo 2020-07-02*

Papunkčio naikinimas:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

- 36.3.2. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):
 - 36.3.2.1. mėsos perdirbimo;
 - 36.3.2.2. rūšiavimo ir pakavimo;
 - 36.3.2.3. šaldymo;
 - 36.3.2.4. perdirbimo;
 - 36.3.2.5. speciali gyvų gyvulių, mėsos, jos produktų transportavimo;
 - 36.3.2.6. mėsos produktų atliekų perdirbimo ir tvarkymo;
 - 36.3.2.7. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybei patikrinti ir produkcijos kokybei kontroliuoti;
 - 36.3.2.8. tiesiogiai susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;
 - 36.3.2.9. speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;
- 36.3.3. bendrosios (iš jų viešinimo) išlaidos;
- 36.4. kitų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede išvardytų produktų perdirbimo ir (ar) rinkodaros sektoriuje:

36.4.1. *Neteko galios nuo 2020-07-02*

Papunkčio naikinimas:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

- 36.4.2. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):
 - 36.4.2.1. rūšiavimo ir pakavimo;
 - 36.4.2.2. plovimo;
 - 36.4.2.3. šaldymo;
 - 36.4.2.4. perdirbimo;

- 36.4.2.5. speciali transportavimo;
- 36.4.2.6. atliekų perdirbimo ir tvarkymo;
- 36.4.2.7. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybės kontrolės;
- 36.4.2.8. tiesiogiai susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;
- 36.4.2.9. speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;
- 36.4.3. bendrosios (iš jų viešinimo) išlaidos;
- 36.5. trečiosios kategorijos šalutinių gyvūninių produktų atliekų perdirbimo ir tvarkymo sektoriuje:

36.5.1. *Neteko galios nuo 2020-07-02*
Papunkčio naikinimas:
 Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

- 36.5.2. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):
 - 36.5.2.1. šaldymo;
 - 36.5.2.2. perdirbimo;
 - 36.5.2.3. speciali gyvūninės kilmės atliekų ir produktų transportavimo;
 - 36.5.2.4. atliekų perdirbimo ir tvarkymo;
 - 36.5.2.5. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybei patikrinti ir produkcijos kokybei kontroliuoti;
 - 36.5.2.6. susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;
 - 36.5.2.7. speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;
- 36.5.3. bendrosios (iš jų viešinimo) išlaidos;
- 36.6. pieno perdirbimo ir (arba) rinkodaros sektoriuje:

36.6.1. *Neteko galios nuo 2020-07-02*
Papunkčio naikinimas:
 Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

- 36.6.2. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):
 - 36.6.2.1. pieno perdirbimo ir (ar) rinkodaros;
 - 36.6.2.2. pieno ir pieno produktų atliekų perdirbimo ir tvarkymo;
 - 36.6.2.3. speciali pieno ir pieno produktų transportavimo;
 - 36.6.2.4. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybei patikrinti ir produkcijos kokybei kontroliuoti;
 - 36.6.2.5. tiesiogiai susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;

36.6.2.6. speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;

36.6.3. bendrosios (iš jų viešinimo) išlaidos.

X SKYRIUS PARAMOS PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA

37. Paramos paraiškos forma nustatyta Taisyklių 1 priede ir skelbiama Ministerijos ir Agentūros interneto svetainėse adresais www.zum.lt ir www.nma.lt.

38. Paramos paraiška ir su paramos paraiška pateikiami dokumentai, nurodyti Taisyklių 1 priede, turi būti pildomi lietuvių kalba. Kita kalba užpildytos paramos paraiškos ir jų priedai nepriimami.

39. Paramos paraiškas iš pareiškėjų priima ir registruoja Agentūra, adresais, nurodytais interneto svetainėje www.nma.lt. Paramos paraiška ir (arba) papildomi dokumentai turi būti pateikti asmeniškai ar per įgaliotą asmenį, šie dokumentai taip pat gali būti pateikiami ir per ŽŪMIS, jei tokia galimybė yra. Kitais būdais (pvz., paštu, per kurjerį, faksu arba elektroniniu paštu ir t. t.) arba kitais adresais pateiktos paraiškos nepriimamos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

40. Paramos paraiškų pildymas ir registravimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

XI SKYRIUS PARAMOS PARAIŠKŲ VERTINIMAS IR ATRANKOS KRITERIJAI

41. Paramos paraiškų vertinimo terminai nustatyti Administravimo taisyklėse.

42. Paramos paraiškų atrankos vertinimas, vadovaujantis paramos paraiškų atrankos kriterijais, vyksta apskričių lygmeniu pagal projekto įgyvendinimo vietą. Kai projekte numatytos investicijos įgyvendinamos keliose savivaldybėse, apskrityse projekto įgyvendinimo vieta nustatoma pagal savivaldybę, apskritį, kurioje numatomų įgyvendinti investicijų vertė yra didesnė. Nustatoma pagal paramos paraiškoje pateiktus duomenis.

43. Agentūra atlieka visų atitinkamoje apskrityje pateiktų paramos paraiškų atrankos vertinimą ir apskričių lygmeniu sugrupuoja paramos paraiškas pagal paramos paraiškų atrankos balų skaičių. Bendras projektų atrankos balų skaičius apskaičiuojamas sumuojant visus atrankos vertinimo metu nustatytus priemonės veiklos srities projektų atrankos kriterijų balus. Paramos paraiškos atrankos vertinimui naudojama 100 atrankos balų sistema. Pirmumas teikiamas paramos paraiškai, kuriai skirtas didesnis balų skaičius.

44. Paramos paraiškų pirmumo eilė apskričių lygmeniu sudaroma įvertinus visų apskrityje gautų paramos paraiškų atitiktį atrankos kriterijams pagal paramos paraiškoje, prie jos pridedamuose dokumentuose ir registruose esančią informaciją. Paramos paraiškos, kurioms pagal suteiktus atrankos kriterijų balus visiškai pakanka apskričiai skirtos paramos sumos, teikiamos tinkamumo skirti paramą vertinimui. Kai bendra pateiktų paramos paraiškų prašoma paramos suma viršija paramos paraiškų priėmimui skirtą lėšų sumą, paramos paraiškos, kurioms pagal suteiktus atrankos kriterijų balus nepakanka apskričiai skirtos paramos sumos, Agentūros sprendimu atmetamos, nevertinamas jų tinkamumas, jos neteikiamos svarstyti projektų atrankos komitetui. Apie priimtą sprendimą atmesti paramos paraišką Agentūra informuoja pareiškėją, nurodydama atmetimo priežastį. Jeigu įvertinus visų apskrityje gautų paramos paraiškų atitiktį atrankos kriterijams nustatoma, kad tik daliai vienodą atrankos kriterijų balų skaičių gavusioms paramos paraiškoms užtenka apskričiai skirtos paramos sumos, paramos suma visiems pareiškėjams proporcingai mažinama. Bent vienam pareiškėjui nesutikus su proporcingai sumažinta paramos suma ir (ar) apskrityje susidarius nepanaudotų lėšų likučiui, centralizuotai atliekamas paramos paraiškų vertinimas pagal nustatytus papildomus atrankos kriterijus (toliau – papildomas vertinimas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

45. Papildomo vertinimo metu atitinkamose apskrityse vienodą atrankos kriterijų balų skaičių gavusių paramos paraiškų, kurioms iš dalies neužtenka apskričiai skirtos paramos sumos, centralizuotai atliekamas papildomas vertinimas pagal nustatytus papildomus atrankos kriterijus, išdėstytus pirmumo eile. Papildomo vertinimo lėšų biudžetas formuojamas iš apskritims skirtų lėšų likučių sumos. Kai bendra pateiktų paramos paraiškų prašoma paramos suma yra mažesnė nei paramos paraiškų priėmimui skirta lėšų suma, papildomas vertinimas pagal nustatytus papildomus atrankos kriterijus gali būti atliekamas ir paramos paraiškų, kurioms pagal suteiktus atrankos kriterijų balus nepakanka apskričiai skirtos paramos sumos. Papildomo vertinimo procesas:

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

45.1. atliekant papildomą vertinimą pagal pirmąjį papildomą vertinimo kriterijų, paramos paraiškos reitinguojamos pagal visų darbuotojų draudžiamųjų pajamų (bruto) vidurkį 2019 m. mažėjimo tvarka;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

45.2. paramos paraiškos, kurioms pagal pirmojo papildomo atrankos kriterijaus reitingavimo rezultatus pakanka lėšų, yra teikiamos tinkamumo skirti paramą vertinimui;

45.3. paramos paraiškos, kurioms pagal pirmojo papildomo atrankos kriterijaus reitingavimo rezultatus nepakanka lėšų, Agentūros sprendimu atmetamos, nevertinamas jų tinkamumas, jos neteikiamos svarstyti projektų atrankos komitetui. Apie priimtą sprendimą atmesti paramos paraišką Agentūra informuoja pareiškėją, nurodydama atmetimo priežastį;

45.4. jeigu pagal pirmąjį papildomą atrankos kriterijų sureitinguotoms paramos paraiškoms lėšų pakanka iš dalies, tuomet paramos paraiškos, vienodai įvertintos pagal pirmąjį papildomą atrankos kriterijų, reitinguojamos pagal antrąjį papildomą atrankos kriterijų. Paramos paraiškos sureitinguojamos pagal mažiausią prašomą paramos sumą didėjančia tvarka;

45.5. paramos paraiškos, kurioms pagal antrojo papildomo atrankos kriterijaus reitingavimo rezultatus pakanka lėšų, yra teikiamos tinkamumo skirti paramą vertinimui;

45.6. paramos paraiškos, kurioms pagal antrojo papildomo atrankos kriterijaus reitingavimo rezultatus nepakanka lėšų, Agentūros sprendimu atmetamos, nevertinamas jų tinkamumas, jos neteikiamos svarstyti projektų atrankos komitetui. Apie priimtą sprendimą atmesti paramos paraišką Agentūra informuoja pareiškėją, nurodydama atmetimo priežastį;

45.7. jeigu atlikus papildomą vertinimą pagal antrąjį papildomo vertinimo kriterijų, vienodai įvertintoms paramos paraiškoms iš dalies trūksta paramos lėšų, Agentūra kreipiasi į Ministeriją dėl papildomų lėšų skyrimo arba neskystimo. Sprendimą dėl papildomų lėšų skyrimo arba neskystimo priima Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos valdymo komitetas (toliau – PVK). Jeigu PVK priima sprendimą neskirti papildomų lėšų šioms paramos paraiškoms finansuoti, Agentūros sprendimu paramos paraiškos atmetamos – nevertinamas jų tinkamumas, jos neteikiamos svarstyti projektų atrankos komitetui. Apie priimtą sprendimą atmesti paramos paraišką Agentūra informuoja pareiškėją, nurodydama atmetimo priežastį.

46. Paramos paraiškų pirmumo eilė sudaroma per 30 darbo dienų nuo paramos paraiškų priėmimo laikotarpio pabaigos (į šį terminą įskaičiuojamas paklausimų pareiškėjams laikas ir papildomo vertinimo laikas). Sudarius paramos paraiškų pirmumo eilę, ji skelbiama Agentūros interneto tinklalapyje, nurodant paramos paraiškos registracijos numerį, skirtą atrankos balų skaičių, apskritį. Paramos paraiškų pirmumo eilėje paramos paraiškos sugrupuojamos į šias dalis:

46.1. paramos paraiškas pagal apskritis, kurioms pagal suteiktus atrankos kriterijų balus pakanka skirtos paramos sumos;

46.2. vienodą atrankos kriterijų balų skaičių gavusias paramos paraiškas pagal apskritis, kurių daliai užtenka skirtos paramos sumos;

46.3. paramos paraiškas pagal apskritis, kurioms pagal suteiktus atrankos kriterijų balus nepakanka skirtos paramos sumos;

46.4. papildomo vertinimo paraiškų reitingavimo eilę (jeigu atliekamas papildomas vertinimas).

47. Paramos paraiškos, kurioms nesuteiktas privalomasis atrankos kriterijų balų skaičius, į paramos paraiškų pirmumo eilę neįtraukiamos.

48. Paramos paraiškoje ir jos prieduose nurodyti duomenys be Agentūros paklausimo po paramos paraiškos pateikimo negali būti koreguojami ar tikslinami, išskyrus akivaizdžias klaidas.

49. Atrankos kriterijų vertinimo metu nustatčius, kad paramos paraiška įvertinta mažesniu atrankos balų skaičiumi, negu nustatytas privalomasis atrankos kriterijų balų skaičius, Agentūros sprendimu paramos paraiška atmetama – nevertinama pagal tinkamumo sąlygas ir neteikiama svarstyti projektų atrankos komitetui.

50. Jeigu po paramos paraiškų atrankos vertinimo Agentūra arba po pareiškėjo skundo išnagrinėjimo Ministerija nustato, kad nepagrįstai buvo skirta mažiau atrankos kriterijų balų ir dėl to paramos paraiška nepagrįstai buvo neįtraukta į paramos paraiškų, teikiamų tinkamumo vertinimui, pirmumo eilės dalį, Agentūra įtraukia paramos paraišką į paramos paraiškų, teikiamų tinkamumo vertinimui, pirmumo eilės dalį. Jeigu toks sprendimas priimtas Agentūros iniciatyva, ji apie tai informuoja Ministeriją. Jeigu naujai į paramos paraiškų pirmumo eilę įtrauktai paramos paraiškai finansuoti užtenka skirtų paramos lėšų, ta paramos paraiška finansuojama. Jeigu naujai į paramos paraiškų pirmumo eilę įtrauktai paramos paraiškai finansuoti neužtenka lėšų, Agentūra kreipiasi į Ministeriją dėl papildomų lėšų skyrimo.

51. Tinkamumo skirti paramą vertinimą Agentūra atlieka Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

52. Paramos paraiškos tinkamumo skirti paramą vertinimo metu nustatoma, ar projektas tinkamas gauti paramą iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, numatytų Lietuvos Respublikos valstybės biudžete, ir galima paramos suma, suapvalinta iki sveikųjų skaičių pagal matematines skaičių apvalinimo taisykles.

53. Atrankos kriterijai:

53.1. pareiškėjo dydis (vadovaujantis Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo nuostatomis):

53.1.1. pareiškėjas yra labai maža ir maža įmonė – suteikiama 10 balų;

53.1.2. pareiškėjas yra vidutinė įmonė – suteikiami 5 balai;

53.2. projektui įgyvendinti prašoma mažesnio paramos intensyvumo, nei Taisyklių VIII skyriuje nustatytas galimas didžiausias paramos intensyvumas (skaičiuoklė skelbiama interneto svetainėje www.nma.lt), už kiekvieną sumažintą procentinį punktą (skaičiuojama sveikaisiais skaičiais, neapvalinant pagal matematines apvalinimo taisykles) pareiškėjui suteikiamas 1 balas, bet ne daugiau kaip 10 balų, ir atsižvelgiant į šias nuostatas:

53.2.1. atrankos balai nesuteikiami, kai pagal paramos paraiškoje nurodytą projekto investicijų vertę (be PVM) apskaičiuota paramos suma, taikant didžiausią galimą paramos

intensyvumą, viršija didžiausią galimą paramos sumą projektui, tačiau projektui prašoma skirti Taisyklėse nustatytą didžiausią galimą paramos sumą;

53.2.2. kai pagal projekto tinkamų finansuoti išlaidų vertę apskaičiuota paramos suma, taikant didžiausią galimą paramos intensyvumą, viršija didžiausią galimą paramos sumą projektui, tačiau projektui prašoma skirti mažesnę paramos sumą, nei Taisyklėse nustatyta didžiausia galima paramos suma, didžiausiu galimu paramos intensyvumu laikomas intensyvumas, apskaičiuotas lyginant Taisyklėse nustatytą didžiausią paramos sumą projektui su projekto tinkamų finansuoti išlaidų verte. Paramos intensyvumo sumažinimas procentiniais punktais nustatomas nuo apskaičiuoto intensyvumo;

53.3. pareiškėjas yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvas – suteikiama 10 balų;

53.4. projekte diegiamos inovacijos – suteikiami 5 balai (projekto inovatyvumas vertinamas, vadovaujantis Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 3D-918 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodikos patvirtinimo“);

53.5. projektas įgyvendinamas vaisių, uogų, daržovių, mėsos, pieno sektoriuose – suteikiami 10 balų;

53.6. pareiškėjas gamina ekologiškus žemės ūkio produktus ir (arba) vykdo jų rinkodarą (pareiškėjas kartu su paraiška pateikia sertifikavimo institucijos išduotus ekologinės gamybos dokumentus ir (ar) ekologiškų produktų pardavimą patvirtinančius dokumentus) – suteikiami 5 balai;

53.7. pareiškėjas negavęs ES paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sritį „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (ar) plėtrą“ – suteikiama 10 balų;

53.8. pareiškėjas įgyvendinęs projektą įsipareigoja eksportuoti perdirbtus žemės ūkio produktus – suteikiama 15 balų, juos paskirstant:

53.8.1. daugiau kaip 31 proc. – suteikiama 15 balų;

53.8.2. nuo 21 proc. iki 30 proc. imtinai – suteikiama 10 balų;

53.8.3. nuo 10 proc. iki 20 proc. imtinai – suteikiami 5 balai;

Eksporto apimtys vertinamos apimtimi ir (arba) verte

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

53.9. projektas įgyvendinamas savivaldybėje, kurioje didesnis registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis (proc.) – suteikiama 10 balų. Lyginama su apskrities, kurioje pateikiama paraiška, vidurkiu 2019 m. pagal Taisyklių 3 priedo duomenis;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

53.10. projekte vystomos beatliekės technologijos – suteikiama 10 balų (kartu su paraiška pateikiami technologinių procesų aprašai, pagrindžiantys, kad gamybos procese panaudojama visa žaliava (100 proc. pagamintų produktų patenka į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedą) arba perdirbimo metu susidariusios atliekos panaudojamos kitai veiklai (tikrinama įgyvendinus projektą ir visu projekto priežiūros laikotarpiu);

53.11. pareiškėjas perdirba vietinę žaliavą (žemės ūkio produktus užaugintus, pagamintus Lietuvoje) – suteikiami 5 balai (kartu su paraiška pateikiami dokumentai, įrodantys žaliavos kilmę).

54. Privalomasis mažiausias projektų atrankos balų skaičius – 35 privalomieji balai. Jeigu projektų atrankos vertinimo metu nustatoma, kad projektas nesurinko privalomojo mažiausio 35 balų skaičiaus, paramos paraiška atmetama.

55. Papildomas paramos paraiškų vertinimas atliekamas reitinguojant pareiškėjus tokia eilės tvarka:

55.1. didesnis pareiškėjo visų darbuotojų draudžiamųjų pajamų (bruto) vidurkis 2019 m;

Vertinamas pareiškėjo visų darbuotojų, draudžiamų visą ir ne visą kalendorinį mėnesį, draudžiamųjų pajamų (bruto) vidurkis 2019 metais remiantis Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis. Kiekvienos įmonės duomenis galima rasti pagal nuorodą https://draudejai.sodra.lt/draudeju_viesi_duomenys/. Aukštesnis įvertinimas suteikiamas tiems pareiškėjams, kurių visų darbuotojų, dirbusių tiek visą, tiek ne visą kalendorinį mėnesį, draudžiamųjų pajamų (bruto) vidurkis 2019 metais buvo didesnis.

Pareiškėjo visų darbuotojų, draudžiamų visą ir ne visą kalendorinį mėnesį, draudžiamųjų pajamų (bruto) vidurkis už 2019 metus apskaičiuojamas pagal formulę:

$((AD \text{ vid. })M1 + (AD \text{ vid. })M2 + \dots + (AD \text{ vid. })M12) / 12$, čia:

AD vid. – pareiškėjo visų darbuotojų, draudžiamų visą ir ne visą kalendorinį mėnesį, draudžiamųjų pajamų (bruto) vidurkis;

M1 – 2019 metų pirmasis mėnuo (sausis);

M2 – 2019 metų antrasis mėnuo (vasaris);

M12 – 2019 metų dvyliktasis mėnuo (gruodis).

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

55.2. mažesnė prašoma paramos suma.

XII SKYRIUS

PARAMOS PARAIŠKŲ TVIRTINIMAS IR PARAMOS SUTARČIŲ SUDARYMAS

56. Agentūra, įvertinusi paramos paraiškas, parengia nustatytos formos paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę ir nustatytos formos atskirų paramos paraiškų vertinimo ataskaitas, kurias teikia Ministerijai.

57. Ministerijos sudarytas Projektų atrankos komitetas (toliau – PAK) svarsto projektus ir priima rekomendacinio pobūdžio sprendimą dėl finansuotinių ir (arba) nefinansuotinių projektų. Vadovaujantis PAK rekomendacijomis, galutinį sprendimą dėl paramos skyrimo ir (arba) neskyrimo priima ministras ar jo įgaliotas asmuo. Apie priimtą sprendimą Ministerija informuoja Agentūrą per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos.

58. Agentūra apie sprendimą dėl paramos skyrimo ar neskyrimo informuoja pareiškėjus Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

59. Gavusi sprendimą iš Ministerijos suteikti paramą, Agentūra, vadovaudamasi Administravimo taisyklių nustatyta tvarka, rengia paramos sutartį.

60. Pareiškėjas, pasirašęs paramos sutartį, šios sutarties įsigaliojimo dieną tampa paramos gavėju.

XIII SKYRIUS

MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS IŠMOKĖJIMO TVARKA

61. Mokėjimo prašymai kartu su pridedamais dokumentais Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka turi būti pateikti paramos sutartyje nustatytais terminais tik per ŽŪMIS.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

62. Paramos gavėjas mokėjimo prašymą ir pridedamus dokumentus turi užpildyti lietuvių kalba. Kita kalba užpildyti mokėjimo prašymai ir jų priedai nepriimami.

63. Jeigu paramos gavėjas dėl pateisinamų priežasčių nori pratęsti mokėjimo prašymo pateikimo terminą arba paskirstyti paramos sumas tarp paramos dalių (projekto įgyvendinimo etapų), jis iki atitinkamo mokėjimo prašymo pateikimo termino pabaigos turi Agentūrai raštu pateikti argumentuotą prašymą dėl mokėjimo prašymo termino pratęsimo arba dėl paramos objektų paskirstymo tarp paramos dalių.

64. Mokėjimo prašymą pateikus pavėluotai, jis užregistruojamas, tačiau yra taikomos sankcijos. Sankcijos dėl pavėluoto mokėjimo prašymo pateikimo nustatomos vadovaujantis Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų

programos priemonės taikymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodika).

65. Pavėluotai teikiami mokėjimo prašymai priimami Administravimo taisyklėse nustatytu terminu.

66. Mokėjimo prašymai vertinami Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

67. Paramos gavėjų atsiskaitymai su tiekėjais turi vykti tik per finansų įstaigas.

68. Šiai priemonės veiklos sričiai taikomas išlaidų kompensavimo mokėjimo būdas, kai paramos gavėjas deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas, ir (arba) sąskaitų apmokėjimo būdas, kai paramos gavėjas deklaruoja patirtas, bet dar neapmokėtas išlaidas. Paramos gavėjui taikomas paramos lėšų išmokėjimo būdas (-ai) nustatomas (-i) paramos sutartyje. Į vieną mokėjimo prašymą negali būti įtrauktos projekto išlaidos, kurioms apmokėti taikomi abu šiame punkte nurodyti išlaidų apmokėjimo būdai. Sąskaitų apmokėjimo būdą galima taikyti ir jau įgyvendinamiems projektams.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-385](#), 2020-05-20, paskelbta TAR 2020-05-21, i. k. 2020-10753

69. Taikant išlaidų kompensavimo mokėjimo būdą, paramos gavėjas pradeda įgyvendinti projektą iš nuosavų arba skolintų lėšų ir paramos sutartyje nustatytais terminais Agentūrai teikia mokėjimo prašymus per ŽŪMIS, kuriuose deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas, pridėdamas išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentus.

69¹. Taikant sąskaitų apmokėjimo būdą, vadovaujamosi Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-385](#), 2020-05-20, paskelbta TAR 2020-05-21, i. k. 2020-10753

70. Paramos gavėjas gali pateikti iki keturių mokėjimo prašymų, kai projekto įgyvendinimo laikotarpis yra ne ilgesnis kaip 24 mėnesiai. Kai projekto įgyvendinimo laikotarpis yra ilgesnis, kaip nustatyta Taisyklių 28 punkte, paramos gavėjas gali pateikti iki 8 mokėjimo prašymų.

71. Baigęs įgyvendinti projektą, paramos gavėjas pateikia Agentūrai galutinį mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja visas per laikotarpį nuo paskutinio mokėjimo prašymo patirtas ir apmokėtas tinkamas finansuoti išlaidas bei galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.

72. Paramos lėšos išmokamos Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

XIV SKYRIUS SANKCIJOS

73. Netinkamai įgyvendinančiam (įgyvendinusiam) projektą paramos gavėjui gali būti taikomos ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytos sankcijos. Gali būti taikomos tokios sankcijos: paramos sumažinimas, paramos teikimo sustabdymas ir (arba) nutraukimas, ir (arba) reikalavimas grąžinti visą ar dalį sumokėtos paramos; apribojimas teikti paraiškas; kitos poveikio priemonės dėl su gauta arba prašoma parama susijusių įsipareigojimų nevykdymo ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymo.

74. Detali sankcijų apskaičiavimo ir taikymo tvarka nustatyta Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikoje.

75. Pagal priemonės veiklos sritį vienkartinis dalies paramos susigrąžinimas taikomas ir tais atvejais, kai:

75.1. nuo paramos sutarties pasirašymo iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos nustatoma, kad pripažintas žemės ūkio kooperatyvas neišlaikė pripažinto žemės ūkio kooperatyvo statuso. Sankcijos dydis sudaro 20 proc. nuo išmokėtos paramos sumos;

75.2. nustatoma, kad paramos gavėjas, paramos paraiškoje ir verslo plane numatęs perdirbti sertifikuotą ekologišką žaliavą ir gaminti sertifikuotą ekologišką produkciją, nuo projekto įgyvendinimo pabaigos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos neperdirbo sertifikuotos ekologiškos žaliavos ir negamino sertifikuotų ekologiškų produktų. Sankcijos dydis sudaro 50 proc. nuo išmokėtos paramos sumos.

XV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

76. Projektų įgyvendinimo priežiūra ir tikrinimas, apskundimo tvarka atliekama Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

77. Pasikeitus Taisyklėms, nauji reikalavimai taikomi vienodai visiems pareiškėjams ir paramos gavėjams, išskyrus atvejus, kai pakeitimo įsakyme nustatyta kitaip.

78. Pasikeitus Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

Priedų pakeitimai:

1 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-151](#), 2020-03-04, paskelbta TAR 2020-03-04, i. k. 2020-04860

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

2 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

3 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-151](#), 2020-03-04, paskelbta TAR 2020-03-04, i. k. 2020-04860

Dėl žemės ūkio ministro 2019 m. birželio 11 d. įsakymo Nr. 3D-356 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2019 metų, patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-385](#), 2020-05-20, paskelbta TAR 2020-05-21, i. k. 2020-10753

Dėl žemės ūkio ministro 2019 m. birželio 11 d. įsakymo Nr. 3D-356 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2019 metų, patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

Dėl žemės ūkio ministro 2019 m. birželio 11 d. įsakymo Nr. 3D-356 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2019 metų, patvirtinimo“ pakeitimo